

OBSAH

Slovo úvodem	5
Země(po)pis	
geografie – hydrosféra – hydrografie – geomorfologie –	
kartografie – kartograf – biogeografie – antropogeografie	8
glóbus	10
atlas	10
orientace – orientační – orientovat se – dezorientace –	
dezorientovaný – Orient – orientální	12
horizont – horizontální – vertikální – vertikála – gravitace	12
geologie – geolog – mineralogie – petrografie	14
meteorologie – meteorolog – meteorologický – atmosféra –	
klima – klimatologie	15
aklimatizovat se – aklimatizace – klimatizace – klimatizační –	
air-condition	16
Žiji, žiješ, žiji	
biologie – biologický	18
antropologie – antropolog	19
zoologie – zoolog	20
botanika – botanik	20
fauna – flóra – vegetace – vegetovat – vegetarián	21
ekologie	22
lokalita – biotop – biocenóza – biosféra	23
paleontologie – paleontolog – fosilie	24
symbioza – parazitismus – parazit – parazitovat	25
safari – rezervace	26
terárium – vivárium – akvárium – voličra	28
Kdo je živý, chce být zdravý	
medicina – medik – medikament	30
klinika – poliklinika – ambulance – ambulantní	31
internista – interní – externista – externí	32
chirurg – chirurgie – chirurgický	33
ortopedie – ortopedický – ortopéd	34
stomatologie – stomatolog	35
neurologie – neurolog – psychiatrie – psychiatrist – psychiatrický	36
infekce – dezinfekce – dezinfikovat – antisepse – antisepтика –	
asepse – aseptický – sterilizace – sterilní – sterilita	37

obsah

imunita – imunní	38
prevence – preventivní	39
rehabilitace – rehabilitační – rehabilitovat – regenerace –	
regenerovat – regenerační	40
diagnóza – terapie – pacient	41
veterinářství – veterinář – veterinární	42

Co zkoumá fyzik a chemik

fyzika – fyzický – fyzikální	44
akustika – akustický	45
optika – optický	46
rentgen – rentgenový – rentgenologie – ultrafialový –	
infračervený – infrazáření – ultrazáření	47
ultrazvuk – echo – echolot – sonar – radar – radiolokátor	48
atom – molekula	50
elektron – proton – neutron	51
reaktor – reakce	52
experiment – experimentátor – alchymie – alchymista –	
chemie – chemický – laboratoř	54
apretace – apretura – apretovat – impregnace	55

Slova z vědy

systém – systematický – metoda – princip	57
proces	58
analýza – syntéza – analytický – syntetický	59
termín – terminologie – terminologický – terminovaný	60
definice – definovat	62
hypotéza – teorie – teoretik – teoretický – praxe – praktik	62
cyklus – perioda – periodický	64
expedice – expedovat – exkurze	65
klasifikace – klasifikační – klasifikovat	66
konference – kongres – sympozium – delegát – delegace	68
akademie – akademik – akademický – titul	69

Kosmos, chaos a jiné vesmírnosti

kosmos – chaos – kosmogonie – kosmologie	72
astronomie – astronom – astronomický – observátor	73
sputník – satelit – orbita – orbitální	74
kosmonautika – kosmonaut – kosmický – astronaut –	
kosmodrom	75

Vědy, které hýbou světem vědy

geodézie – geodet – geometrie – aritmetika – matematika	77
symetrie – symetrický – asymetrie – asymetrický	79
komunikovat – komunikace – komunikační – kybernetika	79

obsah

informace – informovat – informační – informátor –	
dezinformovat – dezinformace	81
automat – automatický – automatizace	82
kalkulačka – kalkulovat – kalkulace	84
robot – robotizace	85

Tak trochu technika, tak trochu kolem ní

technika – technický – technik – technologie – technologický	87
mechanizace – mechanismus – mechanizovaný – mechanický –	
standardizace – standard – standardní – konfekce – série –	
seriál	88
automobil – karosérie – kabriolet – kupé – sedan – limuzína –	
kombi – moped – velocipéd	90
autostráda – motorest – motel	91
kolona – kamión – trajler – TIR – karavan – autokempink –	
autokemp – kempink – kemp	92
architektura – architekt	93
urbanismus – urbanista – urbanizace	94
projekt – projektovat – projektant – tým	95
exteriér – interiér	96
renovace – renovovat – demolice – demolovat – asanace –	
asanovat – rekonstrukce – rekonstruovat – sanatorium –	
sanitka	96
adaptovat (se) – adaptace – adaptabilita – adoptovat – adopce . . .	98
metropole – metro	99
centrum – centrální – centrála – centralizace – centralizovaný –	
centralizovat – decentralizace	101

Hospodaříme, obhospodařujeme

ekonomie – ekonomický – ekonomika – ekonom	103
produkt – produkovat – produkce – produktivita	104
investice – investovat – finance – finanční – financovat	105
bilance – bilancovat – balanc – balancovat	106
racionální – racionalizace – racionalizovat – racionalizační –	
efekt – efektivní – efektivnost – efektní – komplex –	
komplexní – komplet – kompletní	107
prosperovat – prosperita – stagnace – stagnovat – konjunktura . . .	109
importovat – exportovat – import – export – made in	109
deviza – devizový – valuta – deviza	110

Najdeš v novinách

politika – politický – politik	112
deklarace – deklarovat – rezoluce	112
nota – memorandum – nota	114
oficiální – komuniké	115

obsah

rezignovat – rezignace – designovat – designovaný –	
signovat – signatář – demise – abdikovat – abdikace	115
deportovat – deportace – exil – exulant – azyl – emigrovat –	
emigrace – emigrant	117
terorismus – teroristický – terorista – teror	118
instituce – institut	119

Ze života států

feudál – feudalismus – aristokrat – aristokracie	121
kapitalismus – kapitál – kapitalistický – imperialismus	122
kolonizovat – kolonialismus – kolonie – kolonizátor –	
koloniální – neokolonialismus – kolonizace – kolonista	123
nacionalismus – nacionalista – šovinismus – šovinista	125
fašismus – fašista – fašistický – antifašista – nacismus –	
diktátor – diktatura	126
antisemitismus – ghetto – pogrom – sionismus – sionistický –	
sionista	128
segregace – apartheid – diskriminace – diskriminovat – rasismus . . .	130
revolucionář – revoluční – revoluce – evoluce – kontrarevoluce . .	132
buřivoznie – proletariát – socialismus – socialistický	133
komunismus – komunistický	134
internacionální – internacionálismus – solidarita – solidární	135
federace – federální – autonomní – autonomie	136
filozofický – filozof – filozofie – idealismus – materialismus –	
marxismus	137

Historky o historii a jejím příbuzenstvu

historie – historický – historik – historka	139
epocha – epochální – éra	140
dokument – dokumentovat – dokumentární – dokumentace –	
archív – archiválície – archivář – archivnictví	140
archeologie – archeolog	142
tradice – tradiční – tradicionalismus – tradovat	143
múzický – múza – muzeum – muzejní – muzeální	144

Kolem divadla, hudby a obrazů

drama – komedie – komický – tragický –	
dialog – monolog – komik – tragéd – komedian – festival . . .	146
dramatik – dramaturg – repertoár – režisér – režie –	
inscenovat – scéna – proscénium	148
symfonický – symfonie – koncert – koncertovat – orchestr –	
komorní – dirigent – filharmonie – kapela – sólo –	
sólový – sólista – vokální – instrumentální – duo – trio –	
kvarteto	150
harmonie – disharmonie – harmonický	152

obsah

virtuos – virtuózní – interpret – interpretovat – interpretace –	153
interpretační	153
grafika – grafický	154
plastický – plastika – reliéf – skulptura	155
iniciála – iluminace – ilustrace – ilustrátor – skripta – miniatura . . .	157

Kdo je kdo

individualita – individuum – individuální – individualismus –	
individualista – kolektiv – kolektivní – kolektivismus	159
optimista – optimismus – pesimismus – pesimista – optimální –	
skeptik – skeptický – skepse	161
génius – geniální – genialita	162
debil – debilita – imbecil – imbecilita – idiot –	
idiotie – idiotismus	163
suverén – suverenita – suverénní	163
vandal – vandalství – barbar – barbarství	164
kriminální – kriminalita – kriminalista – kriminalistika –	
alibi – alibista – corpus delicti	165
polyglot – polyhistor – specializovat se – specialista –	
specializace – speciální – specialita – specifický	167
kovboj – kovbojský – kovbojka – western – šerif	168

Jaký, jaká, jaké

symbol – symbolický – symbolika	170
intenzita – intenzívni – extenzívni	171
maximální – maximum – maximalista – maximalistický –	
minimální – minimum – mini – miniaturní – miniaturizace . . .	172
gigant – gigantický – gigantomanie – grandiozní	174
heroický	175
gracilní – subtilní – graciézní	175
idol – ideál – ideální	177
originální – originalita – originál	178
rarita – unikát – unikátní – duplikát – multiplikát – duplicita . .	179
relativní – absolutní	180
superlativ – famózní – fáma – impozantní – fantastický –	
fantazie – perfektní	181
banální – banalita – triviální	183
živočíšný – familiární	184
utilitářní – utilitarismus	185
sociální – asociální – morální – amorální – morálka – asociál . .	185
brutální – brutalita	187
agresivní – agrese – agresivita	188
bestie – bestiální – bestialita – drastický	188
ignorovat – ignorant – stupidní	189
arrogance – arroganci	190

obsah

vulgární – vulgarizovat	191
V nás a mezi námi	
iniciativa – iniciativní – iniciátor	192
akt – aktér – aktivita – aktivní – aktiv – aktivista – aktivizovat – pasivita – pasivní	192
autorita – autoritativní – respekt – respektovat – despekt	193
ambicioznost – ambice – ambiciozní	195
emancipace – emancipovaný	196
sympatie – antipatie – sympatizovat – sympathetic – averze	197
póza – pozér – afektovanost – afektovaný – afekt	197
kontroverze – kontroverzní – polemika – polemizovat – diskuse – diskusní	198
deprese – depresívni – deprimovaný	199
pardon – bontón	200
blamovat (se) – blamáž – reputace – (z)kompromitovat (se) – (z)kompromitovaný – (z)diskreditovat (se) – (z)diskreditovaný – renomé – renomovaný	201
Člověk tady není navěky	
parte – kondolovat – kondolence	203
pieta – pietní	204
kremace – krematorium – urna – urnový – kolumbárium	204
in memoriam	205
mauzoleum	206
tabu – totem – totemový – totemismus	206
Noví a nejnovější přistěhovalci	
digitální	208
smog – emise – exhalát	209
dezodorační – aerosol – sprej	210
instant	212
rogallo – deltoid	212
design – desén	214
narkomanie – narkoman – fetovat	215
skanzen	216
hit – bestseller – song – populární – pop	217
diskotéka – diskžokej – bibliotéka	218
džinsky – džíny – texasky	219
hobby	220
kiosk – bufet – espresso – gril – grilovaný – snack-bar – bistro	221
servis – servírovat – servírka – autoservis	223